

Nummer 2020/16

datum raadsvergadering	: 23 april 2020
onderwerp	: Aanbesteden diftar
portefeuillehouder	: A.A.M. Boomgaars
datum raadsvoorstel	: 10 maart 2020

Samenvatting

Tijdens de marktconsultatie is gebleken dat de huidige leverancier in verband met een belangrijke systeemfout het gewenste prepaidsysteem voor diftar niet meer kan leveren. Twee leveranciers willen wel een nieuw prepaidsysteem voor diftar bouwen, maar daaraan kleven wat risico's. Een andere mogelijkheid is het prepaidsysteem niet meer toe te passen, maar een postpaid systeem. In beide gevallen is de invoeringsdatum van 1 januari 2021 niet haalbaar.

Wat is de voorgeschiedenis?

Bij amendement heeft de raad op 8 november 2018 besloten om diftar in te voeren voor het restafval, met als randvoorwaarden de kosten van afvalinzameling te verlagen en de afvalscheidingsresultaten te verbeteren. Om aan de VANG-doelstellingen te kunnen voldoen en de kosten voor de afvalinzameling zoveel mogelijk te beperken is in de gemeenteraad van 3 juli 2019 besloten om bij de invoering van diftar te kiezen voor een prepaid betalingsmethode met een beproefd systeem. De wens was hierbij om in het kader van de privacy zo min mogelijk gegevens van de inwoners te verzamelen. Hierbij is tevens met algemene stemmen het amendement aangenomen om te kiezen voor volledige nascheiding van PMD afval (Plastic, Metalen en Drankenkartons).

Waarom dit raadsvoorstel?

Ten behoeve van het opstellen van de aanbestedingsdocumenten zijn in januari 2020 de vier belangrijkste Nederlandse leveranciers van diftarsystemen uitgenodigd om hun systemen te presenteren. Tijdens deze presentaties bleek dat de leverancier die het prepaidsysteem tot nu toe leverde in verband met een belangrijke systeemfout onlangs besloten heeft om voorlopig geen nieuwe gemeenten aan te sluiten. In het voortraject was hier nog niets over bekend en is die leverancier uitgebreid betrokken geweest in de voorbereiding voor wat betreft het leveren van informatie over de werking van het prepaidsysteem. Hierbij is door hem de systeemfout en het niet meer aansluiten van nieuwe gemeente nooit verteld. Twee andere leveranciers hebben het systeem nog niet operationeel, maar aangegeven dit te willen opzetten. De laatste leverancier heeft geen prepaidsysteem operationeel en kan niet aan de vraag van Ouder-Amstel voldoen.

Aangezien slechts twee partijen aangeven aan de gemeentelijke wensen te kunnen voldoen, maar dit nog niet operationeel hebben is het aanbesteden van een beproefd prepaidsysteem zoals Ouder-Amstel dat voor ogen had onmogelijk. Een risico bij het implementeren van een nog niet beproefd systeem kunnen onverwachte technische problemen en kinderziekten zijn waardoor de containers niet openen of stortingen niet worden geregistreerd. Naast deze technische risico's is er ook een financieel risico door onvoorziene tegenvallers bij de uitvoering die in de aanbiedingsprijs zal worden meegenomen.

Wat gaan we doen?

Het is noodzakelijk om gelet op de uitkomst van de marktconsultatie de koers te wijzigen.

De volgende systemen komen met de huidige kennis in aanmerking:

1. Onbeproefde prepaidpas met oplaadmogelijkheden (eventueel na een geslaagde beproeving en test-periode)
2. Postpaid Diftar (betaling achteraf met een rekening)

Welke argumenten en keuzemogelijkheden zijn er?

Er zijn verschillende keuzes mogelijk:

- Het systeem met een prepaidpas met oplaadmogelijkheid zo snel mogelijk invoeren. De risico's hierbij zijn de onbepaaldheid van het systeem, uiteindelijke kosten en de haalbaarheid van de invoeringsdatum voor diftar. Invoering kan op zijn vroegst op 1 januari 2022 plaatsvinden.
- De invoeri van diftar met een prepaidsysteem uitstellen tot er meer praktijkvoorbeelden zijn. Dit heeft als voordeel dat de kinderziekten inmiddels zijn opgelost en de risico's zijn verminderd. Dit betekent uitstel voor onbepaalde tijd, waarbij onduidelijk is wanneer de financiële voordelen en de reductie van de hoeveelheid afval werkelijkheid gaan worden.
- Het diftarsysteem invoeren met een postpaid systeem

De afweging bij een postpaid diftar systeem:

Voordelen	Nadelen
Beproefd systeem en wordt in veel diftar-gemeenten gebruikt.	Pas achteraf inzicht in de kosten van het storten waardoor de relatie tussen stortingen en kosten minder duidelijk kan zijn. Dit leidt tot een afname van het milieurendement en toename aan bezwaarschriften doordat men pas later ziet hoe vaak er is gestort.
Alleen bewoners die het vastrecht betalen kunnen van de pas gebruik maken.	De stortgegevens van de inwoners moeten apart worden verwerkt in een factuur.
Pas hoeft niet te worden opgeladen.	Extra kosten voor het opstellen en verzenden van de jaarlijkse factuur, hetgeen het financiële voordeel van diftar op dit moment teniet lijkt te doen.
Invoering mogelijk op 1 september 2021.	Bij verhuizing zal er tussentijds afgerekend moeten worden, daardoor minder klantvriendelijk.
Eventuele kostenoverschrijding zullen beperkt zijn.	

Wat hebben we hiervoor nodig?

In de raad van 4 juli 2019 is aangegeven dat de invoering van het prepaidsysteem een financieel voordeel oplevert van € 38.925,00 per jaar (gemiddeld € 6,50 per huishouden). De kosten voor een postpaidsysteem zijn hoger door de kosten voor het versturen van de facturen en een te verwachten toename van bezwaarschriften. Hierdoor zal de invoering van een postpaidsysteem een nadelig saldo opleveren van € 15.440,00 per jaar (€ 2,55 per huishouden). Gezien een van de voorwaarden voor diftar een kostenbesparing voor de inwoners in Ouder-Amstel was, is dit systeem niet in overeenstemming met het door de gemeenteraad aangenomen amendement.

SAMENVATTING KOSTEN

Omschrijving	Raad 4-7-19	JMA 24-02-20
	Prepaid	Postpaid
Jaarlasten investeringen	-109.905,00	-35.689,48
Structurele kosten	-256.520,00	-143.049,68
Structurele opbrengsten	405.350,00	163.299,68
TOTAAL	38.925,00	-15.439,48

Wanneer is het gereed?

In het oorspronkelijke besluit is ervan uitgegaan om op 1 januari 2021 het nieuwe diftarsysteem in te voeren. Door de onverwachte uitkomst van de marktconsultatie is de invoering op 1 januari 2021 niet meer haalbaar.

Voor de invoering van prepaid zal moeten worden gewacht tot er bij de leveranciers wat meer duidelijkheid is over de mogelijkheden. Indien eind 2020 de ontwikkelingen bij andere gemeenten positief zijn kan het prepaid systeem op 1 januari 2022 worden ingevoerd. Eind 2020 zullen we u hier dan nader over informeren.

De invoering van postpaid kan sneller omdat dit een reeds beproefd systeem is. In verband met de te doorlopen procedures zou dit op zijn vroegst in mei of juni kunnen worden ingevoerd. In verband met de vakantieperiode is het echter raadzaam om de invoering van dit postpaidstelsel op 1 september 2021 in te laten gaan.

Concluderend ziet het college dat invoer van een postpaid diftarsysteem tot snellere invoering zal leiden, maar niet voldoet aan het criterium van kostenreductie en het milieurendement tempert. Daarom stelt zij voor een tijdelijke pas op de plaats te maken en de voorbereidingen te starten om op 1 januari 2022 alsnog een prepaid diftarsysteem in te voeren. Daarbij kan zij evenwel niet anders dan een slag om de arm te houden voor wat betreft de risico's die dit nieuwe systeem met zich meebrengt.

Wie is erbij betrokken en hoe communiceren we?

Bij de invoering van diftar zal nog een uitgebreide informatiecampagne plaatsvinden waarbij de inwoners op de hoogte worden gesteld van het nieuwe inzamelsysteem.

Wat is het vervolg?

Indien gekozen wordt voor het postpaid diftarsysteem kan na het besluit in de gemeenteraad van 23 april worden begonnen met het opstellen van het bestek ten behoeve van de aanbesteding.

Indien gekozen wordt voor het prepaid diftarsysteem zal na het besluit van de raad de ontwikkeling in de markt worden gevolgd en deze eind 2020 worden geëvalueerd. Als deze zich gunstig ontwikkelt kan in januari 2021 begonnen worden met het opstellen van het bestek zodat het prepaid systeem op 1 januari 2022 kan worden ingevoerd.